

## Pécs, 2007. július 5-7.



### Program

#### 2007. július 5. (csütörtök):

18.00: vacsora

18.30: gyógyszerészek művészi pályákon (műsoros est)

20.00: ismerkedés

#### 2007. július 6. (péntek):

8.30-9.00: megnyitó

9.00-9.25: PhD. Botz Lajos: *Szakmatörténeti ismeretek néhány tanulsága*

9.25-10.00: Prof. Dr. Szabó László Gy.: *Botanika és gyógynövények: Nendtvich Tamás, Horváth Olivér Adolf és Baranyai Aurél munkássága*

10.00-10.20: Prof. Dr. Molnár Péter: *Zechmeister László és Cholnoky László a pécsi karotinoid kutatás úttörői*

10.20-10.40: szünet

10.40-11.30: Prof. Dr. Wolf-Dieter Müller-Jahncke: *Apotheker und Universität*

11.30-12.00: Dr. Benke József: *Régi egyetemek, valamint a pécsi studium generale és universitas*

12.00-12.30: PhD. Kapronczay Károly: *Újkori egyetemek Magyarországon*

12.30-12.50: Dr. Grabarits István: *A gyógyszerészképzés Magyarországon*

13.00-14.00: ebéd

14.00-tól: Pécs nevezetességei

19.00: Xavér étteremben vacsora, utána gyógyszerészek zenés, műsoros estje

#### 2007. július 7. (szombat):

8.30-tól: Pécs nevezetességei, múzeumi- és városnéző program folytatása  
(Orvostörténeti Múzeum, Cella Septichora sírkamra, Bazilika)

12.00-13.00: Laterum étteremben ebéd

13.00-tól: Misina-tető, majd gyalogtúra a Tubes hegyre

16.00: Kirándulás Orfűre, Malom Múzeum megtekintése, este táncház

## A Nvári Egyetem keretében felkeresett pécsi nevezetességek:

### Gránátalma (Irgalmas) Patika

1795-ben Krautschack János György molnár és tímármester letelepítette Pécs városában az Istenes Szent János betegápoló rendjét, az Irgalmasokat. Patikájuk bejárata a kórház folyosójára nyílt, sokáig ablakon adták ki az utcára a gyógyszereket. Diófa borítású bútorzata a 18. század végén készült. Gyógynövényes díszítőelemei között a gránátalma (*Punica granatum*), amely az Irgalmas rend emblémája, hallhatatlanságot és feltámadást, sok magja pedig termékenységet jelképez. Az egykori személyzeti bejárat falán csattanó maszlag (*Datura stramonium*) ágai és virágai láthatók a gyógyszerészetet jelképező kígyós kehellyel.

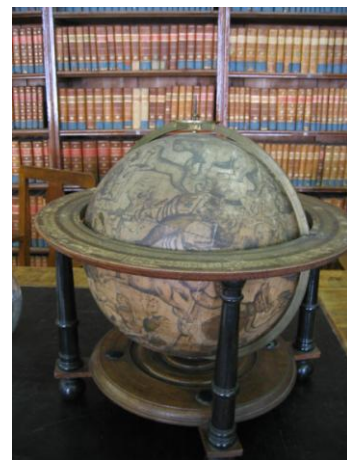
### Szerecsen Patika

A Jókai téren található Szerecsen Patika Pécs legidősebb patikája, jogelődét 1697-ben alapították. 1897-ben Sipőcz István nyitotta meg, neve a bejárat felett olvasható. A felirat felett egy falifülkéban szerecsen szobrot helyeztek el. A patika neorokokó stílusú tölgyfa berendezését színes Zsolnay-kerámialapok díszítik. A két tóra között színes Zsolnay-ivóút található. Az officína mögötti két múzeumhelyiségben gyógyszerésztörténeti kiállítás került kialakításra.



### Klimo Könyvtár

A Szepessy utcában található Pécsi Egyetemi Könyvtár jogelődjét, a Pécsi Püspöki Könyvtárat Klimó György püspök tette nyilvánossá 1774-ben. Klasszicista stílusú épületében megtekinthetők többek között a hajdani Püspöki Könyvtár festett kódexei és értékes kéziratai is.



### Csontváry Múzeum

Csontváry Koszka Tivadar (1853-1919) eredeti végzettségét tekintve gyógyszerész, csak 1894-től kezdett el festeni. Számos országban járt és folytatott tanulmányokat.

Expresszionista képeit Gerlóczy Gedeon gyűjtötte össze; a kiállítás 1973-ban nyílt meg, összesen 5 teremben. Az 1. teremben tanulmányrajzok (szén, grafit) láthatók. A folyosó, valamint a 2. és 4. terem festményei mellett a 3. terem monumentális képei között a *Baalbek* és a *Mária Kútja Názáretben* című alkotások tekinthetők meg. Az utolsó terem vázlatrajzokat mutat be.

### Cella Septichora

A bazilika előtti táren található, üvegmennyezettel borított hétkaréjos keresztelőkápolnát, a Cella Septichorát 1927-ben fedezték fel. Nyugati bejáratával szemközt, keleten apszis zárja az épületet, amelyhez északon és délen is 3-3 félköríves alaprajzú terem kapcsolódik. A falak néhol 2 m magasságban is fennmaradtak. Az ásatás során festett vakolatdarabok és apróbb római tárgyak kerültek napvilágra. A műemlék átadására 2007 tavaszán került sor, 6. magyarországi helyszíneként került fel az UNESCO Világörökségi listájára a IV. századi sírkamrák és az ókeresztény temető együttese.



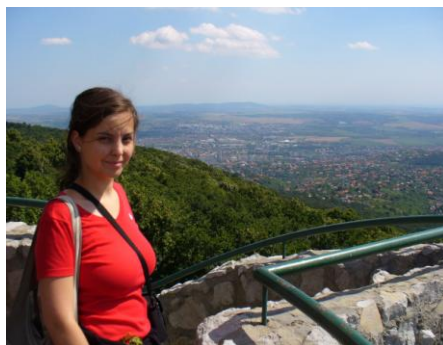
### Szent Péter és Pál Bazilika (székesegyház, dóm)

A pécsi bazilika IV-VI. századi templom felhasználásával épült a XI-XII. században. Mai neoromán stílusú alakját 1891-ben nyerte el. A középkorban két-, ma négytornyú templom homlokzatát apostolok szobrai díszítik. 2000 sípos orgonája a volt pécsi Angster orgonagyár műve. A szentély főhajójában az Újszövetségi Péter apostol életének jeleneteit András Károly festette. A főhajó falait az Ószövetségi Szentírás eseményeinek képei láthatók; ezek Beckerath Mór munkái. A négy kápolna festményeit Székely Bertalan (Mária és Szent Mór kápolnák) és Lotz Károly (Corpus Christi, Jézus szíve kápolnák) készítette. A Corpus Christi kápolnában látható Szatmáry püspök reneszánsz, vörös márvány oltárként elhelyezett pasztofóruma és egy copf stílusú keresztelőkút. A Jézus szíve kápolnájának Kincstárában láthatóak különböző egyházi szertartási dísz- és használati tárgyak, valamint díszes öltözékek. Az altemplom lejárata mellett, valamint a nyugati és a déli bejárat feletti figurás faragványok Zala György és Kiss György munkái. A dóm szobrai itáliai és francia mesterek készítették. Az 5 hajós altemplomban az építető Dulánszky Ferdinánd püspök márvány síremléke látható.





Túrázás: Misina-tető és a Tubes



Csoportkép a Pécsi Tudományegyetem épülete előtt



## V. Gyógyszerésztörténeti Nyári Egyetem, Pécs, 2007. július 5–8.

Baráti találkozó és tudományos fórum, amelynek jellemzője most is az ügyszeretet és az érdekviszonyoktól mentes érdeklődés.

A gyógyszerészeti tudomány és az egyetem összetartozását taglalták az előadások:

**BOTZ LAJOS PHD:** *Szakmatörténeti ismeretek néhány tanulsága.*

**PROF. DR. SZABÓ LÁSZLÓ GY.:** *Botanika és gyógynövények: Nendtvich Tamás, Horváth Olivér Adolf és Baranyai Aurél munkássága.*

**PROF. DR. MOLNÁR PÉTER:** *Zechmeister László és Cholnoky László, a pécsi karotinoidkutatás úttörői.*

**PROF. DR. WOLF-DIETER MÜLLER-JAHNCKE:** *Apotheker und Universität.*

**DR. BENKE JÓZSEF:** *Régi egyetemek, valamint a pécsi studium generale és universitas.*

**KAPRONCZAY KÁROLY PHD:** *Újkori egyetemek Magyarországon.*

**DR. GRABARITS ISTVÁN:** *A gyógyszerészképzés Magyarországon.*

Peripatetikus foglalkozások szolgáltak további tudásanyaggal: Klimó Könyvtár, Gránátalma és Szerecsen múzeumpatikák, Orvostörténeti Múzeum; botanizálás a Tubes hegyen.

A művelődés- és művészettörténeti tájékozottságot bővítették: Csontváry Múzeum, Cella Septicora sírkamra, Dóm, orfűi Malom Múzeum.

További többletet adtak a közérzet- és hangulatjavító társasági programok: *Gyógyszerészek művészi pályákon* (műsoros est), *Gyógyszerészek és a zene* (műsoros est, bemutató és táncház).

A résztvevők a Német Gyógyszerésztörténeti Társaság kiadványait kapták ajándékba MÜLLER-JANCKE professzortól. Kézhez vehették *dr. Benke József: A Pécsi Orvostudományi Egyetem* című monográfiáját és a *Farmakognóziai Hírek* című periodika (kiadó: Pécsi Tudományegyetem ÁOK-OEC, Gyógyszerésztudományi Szak, Farmakognóziai Intézet) 2007. júliusi különszámát, amely teljes terjedelmében a nyári egyetem ügyét szolgálta (előadás-kivonatok, programok részletezése).

Nem túlzás: önmagában a pusztán felsorolás *márkajelzés* lehet a Gyógyszerésztörténeti Nyári Egyetem intézményéről.

(Gyógyszerésztörténet, 2007.)

## Beszámoló az V. Gyógyszerésztörténeti Nyári Egyetemről

2007. július 5-től 7-ig Pécs adott otthont az ötödik Gyógyszerésztörténeti Nyári Egyetemenek. Dr. Grabarits István gyógyszerésznek, a nyári egyetem életrehívójának neve bizonyára nem ismeretlen az olvasó előtt. A rendezvény szokásos, minden szempontból magas színvonalának hála idén is nagy várakozással tekintettünk elé.

A részletes előzetes információk alapján nagyjából első fecskékként is gyorsan odataláltunk a szállásul szolgáló Universitas kollégiumba. „Ellátóraktárát” is találtunk egyből, ahol sikeresen demonstráltuk a pozitív szemléletmód fontosságát: ha hosszú a sor, ne dühöngjünk – remek lehetőség ez pl. a langyos sörök jégkrémek közötti gyorshűtésére! Fűben békésen sörözgető kicsiny csapatunk meg is teremtette a vidám alaphangulatot a hamarosan bemasírozó társaság tagjai között. Talán csak egy dologról feledkezett meg Pista bátyánk, amikor ennyi ifjonti hevülettől duzzadó szakembert merészelt ilyen közel hozni egymáshoz: a felszabaduló őserő pillanatok alatt olyan vihart tépett körénk, hogy öröm volt nézni...

A nem mellékesen bőséges vacsora után pazar program kezdődött. Megkapóan szép szavalatokkal fűszerezett előadást hallhattunk író óriásunktól, Wass Alberttől, majd színészetben is jeleskedő ifjú kollegánk, Bozó Tamás mutatott be néhány gyöngyszemet magyar gyógyszerész írók-költők műveiből. Végül egy komoly diavetítéssel egybekötött, életművet bemutató előadásból azt is megtudhattuk, hogyan juthatunk el a kémcsőreakcióktól az orgonaépítésig. Az emeleti lépcsőfordulóban létrejött kristálygóc köré ezután magától értetődően csapódtak ki a vidám félszakmai csevelyre éhes résztvevők.

A pénteki nap délelőttje komoly szakmai előadásokkal telt, ahol hivatásunk nagyjai interpretálták szűkebb szakterületük történeti vonatkozásait. Természetesen komoly hangsúlyt kaptak a gyógynövényekkel kapcsolatos témák, de a hazai egyetemek és a gyógyszerészképzés története sem maradhatott ki a programból.

Ebéd után Pécs nevezetességeit látogattuk végig, különös tekintettel a patikamúzeumokra és más, gyógyszerészi vonatkozásokkal is bíró helyekre. A vacsorát ezen az estén is művészi élmény követte – ezúttal a zenéről derült ki, hogy egyáltalán nem idegen a gyógyszerészekről, s a társaság tetszési indexe alapján ez alól a jelenlévők sem voltak kivételek.

A szombati napra is jutott városnézési élmény, amit aztán a Tubesre vezető délutáni gyalogtúra kerekített még szebbre. Egészen remek programnak bizonyult az orfűi Malom Múzeum meglátogatása is, s az egyre emelkedő hangulathoz kiválóan passzolt a vacsorához (no persze nem kizárólagosan) adott aperitívként is szolgáló néptáncbemutató. Sőt mi több, egy kis tüzes körtánc erejéig a bátrabbak maguk is beállhattak, ami nem jelenti azt, hogy a félénkebbeknek sok esélyük lett volna ellenállni a szép magyar menyecskek kérlelő szavának! Összességében egy mind szakmai, mind színvonalában, mind hangulatában nagyszerű rendezvényen vehettünk részt. Hálás köszönet érte nemcsak Pista bácsinak, de mindenkinek, aki tevékeny részt vállalt akár a szervezésben, akár a lebonyolításban! Bár jelen sorok írója még csak negyedik éve hagyományos résztvevő, minden bizonnyal a kvázi „végzős”, ötödik éve jelen lévő hallgatók is megmaradnak az iskolapadban jövőre is. A hatodév előtt ugyan igazán magas a lécz, de biztosak lehetünk benne azonban, hogy méltó folytatás elé nézünk.

/Hunyadi Attila/